

قانون انتخابات مجلس خبرگان رهبری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

در اجرای اصل ۱۰۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، قانون انتخابات مجلس خبرگان رهبری در تاریخ ۱۶/۶/۱۴۰۱ به شرح زیر تصویب گردید:

فصل اول - تعداد خبرگان

ماده ۱ - عده نمایندگان مجلس خبرگان ۸۸ نفر بدین شرح می باشد:

استان تهران ۱۶ نماینده؛

استانهای خراسان رضوی و خوزستان هر کدام ۶ نماینده؛

استانهای اصفهان، آذربایجان شرقی و فارس هر کدام ۵ نماینده؛

استانهای گیلان و مازندران هر کدام ۴ نماینده؛

استانهای آذربایجان غربی و کرمان هر کدام ۳ نماینده؛

استانهای اردبیل، البرز، سیستان و بلوچستان، قزوین، کردستان، کرمانشاه، گلستان، لرستان،

مرکزی و همدان هر کدام ۲ نماینده؛

استانهای ایلام، بوشهر، چهارمحال و بختیاری، خراسان جنوبی، خراسان شمالی، زنجان،

سمنان، قم، کهگیلویه و بویراحمد، هرمزگان و یزد هر کدام ۱ نماینده.

ماده ۲ - از تاریخ تصویب این قانون (۱۱/۶/۹۶) هرگونه افزایش تعداد نمایندگان خبرگان

پس از بررسی های لازم و با توجه به میزان جمعیت و تقسیمات جغرافیای کشور و مصالح ملی بر

اساس پیشنهاد هیأت رئیسه در آخرین سال هر دوره و تصویب مجلس خبرگان رهبری خواهد

بود.

فصل دوم - مدت دوره

ماده ۳ - خبرگان، برای مدت هشت سال، انتخاب می‌شوند و شش ماه به پایان هر دوره، باید انتخابات دوره بعد آغاز گردد؛ به طوری که سه ماه به پایان هر دوره، انتخابات دوره بعد خاتمه یافته باشد و هیچ زمانی کشور بدون مجلس خبرگان نباشد.

فصل سوم - کیفیت انتخابات

ماده ۴ - رأی‌گیری به صورت مخفی، مستقیم و در یک روز تعطیل، همزمان در سراسر کشور انجام می‌شود.

تبصره ۱: جهت مشارکت فعال مردم در انتخابات و صرفه‌جویی و بهره‌وری بیشتر از امکانات کشور در حوزه‌های مختلف مدیریتی، سیاسی و اقتصادی، طرح تجمیع انتخابات مجلس خبرگان رهبری با یکی از انتخابات عمومی کشور به تشخیص مجلس خبرگان رهبری، اجرا می‌شود.

تبصره ۲: چنانچه در مواردی، انتخابات، به سبب وجود مانع صورت نگیرد، پس از رفع مانع بلافاصله باید برگزار شود.

تبصره ۳: چنانچه در استانی، امکان شرکت دو سوم واجدین شرایط شرکت در انتخابات وجود نداشته باشد، انتخابات در آن استان برگزار نخواهد شد.

تبصره ۴: چنانچه تعداد داوطلبان حوزه‌ای به میزان خبرگان آن حوزه یا کمتر از تعداد خبرگان آن باشد، انتخابات در اولین فرصت قانونی و پس از ایجاد شرایط رقابتی، برگزار می‌شود.

تبصره ۵: انصراف داوطلبان از شرکت در انتخابات باید تا سه روز قبل از روز اخذ رأی (۷۲ ساعت قبل از شروع اخذ رأی) کتباً به دفتر فرمانداری شهرستان مرکز استان اعلام و انصراف بعد از پایان این مهلت، پذیرفته نشده و انتخابات تا حصول نتیجه ادامه می‌یابد.

ماده ۵ - خبرگان با اکثریت نسبی آرای شرکت کنندگان انتخاب می‌شوند.

تبصره: در صورتی که تعداد آرای دو یا چند داوطلب در یک استان، مساوی و تعداد آنان بیش از تعداد خبرگان مورد نیاز آن استان باشد، نماینده یا نمایندگان مورد لزوم با قرعه، معین می‌شوند.

ماده ۶ - مجری انتخابات مجلس خبرگان رهبری، وزارت کشور است. آیین نامه اجرایی انتخابات با پیشنهاد وزارت کشور به تصویب شورای نگهبان خواهد رسید.

ماده ۷ - هیأت مرکزی اجرایی انتخابات خبرگان به شرح زیر تشکیل می‌گردد:

۱. وزیر کشور؛
۲. وزیر اطلاعات؛
۳. رئیس سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی؛
۴. دادستان کل کشور؛
۵. نماینده شورای عالی حوزه علمیه؛
۶. چهار نفر از شخصیت‌های حوزوی - سیاسی با معرفی وزیر کشور و تأیید شورای نگهبان.

تبصره: هیأت اجرایی در شهرستانها با ترکیب ذیل تشکیل می‌شود:

۱. فرماندار؛
۲. دادستان شهرستان؛
۳. پنج نفر از شخصیت‌ها و معتمدین ترجیحاً حوزوی به پیشنهاد استاندار و تأیید هیأت مرکزی نظارت.

ماده ۸ - در اجرای اصل ۹۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که نظارت بر انتخابات مجلس خبرگان رهبری را به عهده شورای نگهبان گذارده است پیش از شروع انتخابات از سوی شورای نگهبان، پنج نفر از شخصیت‌های حوزوی - سیاسی (به عنوان هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات) با اکثریت آراء انتخاب و به وزارت کشور معرفی می‌شوند.

تبصره ۱: آیین نامه اجرایی آن را شورای نگهبان، تصویب خواهد کرد.

تبصره ۲: ناظران حوزه‌های انتخابیه و حوزه‌های فرعی و شعب ثبت نام و اخذ رأی و بازرسان را هیأت مرکزی نظارت به ترتیب و تعدادی که مصلحت بداند، تعیین خواهد کرد.

تبصره ۳: در هیأت نظارت مرکزی، حداقل یک نفر از فقهای شورای نگهبان، عضویت خواهد داشت.

تبصره ۴: چنانچه عضوی از اعضاء شورای نگهبان یا هیأت مرکزی نظارت، داوطلب نمایندگی مجلس خبرگان گردد، نمی‌تواند نسبت به انتخابات استانی که از آنجا داوطلب شده، نظارت و اتخاذ تصمیم نماید.

ماده ۹ - هیأت نظارت مذکور، پس از آنکه اعتبارنامه دو سوم خبرگان منتخب مردم صادر شد، از آنها برای شرکت در جلسه افتتاحیه دعوت می‌کند و تاریخ و محل جلسه را از طریق رسانه‌های گروهی و دو روزنامه کثیرالانتشار، به اطلاع می‌رساند.

ماده ۱۰ - ورود نیروهای مسلح، قوای سه‌گانه اعم از وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های تابعه آنها، دستگاه‌های اطلاعاتی و امنیتی، سازمان‌ها، نهادها و شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی در دسته‌بندی‌های سیاسی و جناحی انتخاباتی و جانبداری یا مخالفت با داوطلبان انتخابات خبرگان، ممنوع می‌باشد.

ماده ۱۱ - رعایت کامل مقررات، ضوابط و سلامت انتخابات و صیانت از آرای مردم به عنوان حق الناس، الزامی است.

فصل چهارم - شرایط انتخاب شوندگان

ماده ۱۲ - انتخاب شوندگان باید دارای شرایط زیر باشند:

۱. تابعیت جمهوری اسلامی ایران.
 ۲. حداقل سن ۴۰ سال تمام.
 ۳. دارا بودن توانایی لازم جهت انجام وظایف مربوط به نمایندگی مجلس خبرگان.
 ۴. عدالت و اشتهار به دیانت، وثوق، شایستگی و سلامت اخلاقی و اقتصادی.
 ۵. داشتن بینش مناسب سیاسی - اجتماعی و آشنایی لازم با مسائل روز.
 ۶. تعهد به انقلاب اسلامی، نظام جمهوری اسلامی ایران، التزام به قانون اساسی و ولایت مطلقه فقیه.
 ۷. نداشتن سوابق سوء سیاسی و اجتماعی به تشخیص مراجع قانونی و رسمی نظام جمهوری اسلامی ایران.
 ۸. اجتهاد در حدی که قدرت استنباط بعض مسائل فقهی را داشته باشد و بتواند ولی فقیه واجد شرایط رهبری را تشخیص دهد.
- تبصره ۱:** داوطلبانی که رهبری معظم نظام صریحاً و یا ضمناً اجتهاد آنان را تأیید کرده باشد از نظر علمی، نیاز به تشخیص فقهای شورای نگهبان نخواهند داشت.

تبصره ۴: داوطلبانی که سابقه نمایندگی مجلس خبرگان رهبری را داشته و یا در امتحانات دوره‌های پیشین این مجلس، حائز نمره قبولی (کتبی و شفاهی) شده‌اند، معاف از امتحان خواهند بود.

تبصره ۴: داوطلبانی که صلاحیت علمی و اجتهادشان طبق نظر اکثریت فقهای شورای نگهبان، محرز گردد، معاف از امتحان خواهند بود.

ماده ۱۳ - ارائه یکی از مدارک علمی معتبر ذیل، هنگام ثبت نام داوطلبان به استثنای دارندگان شرایط مندرج در تبصره‌های ۱، ۲ و ۳ ماده ۱۲.

الف) سطح چهار حوزه.

ب) تأیید کتبی از مدیریت‌های مستقل حوزه علمیه (قم، خراسان رضوی و اصفهان) مبنی بر صلاحیت علمی داوطلب برابر سطح چهار حوزه.

ج) مدرک افتاء از مرجع رسمی برای داوطلبان اهل سنت، برابر آیین نامه مصوب حوزه‌های علمیه اهل سنت.

ماده ۱۴ - مرجع تشخیص دارا بودن شرایط داوطلبان، فقهای شورای نگهبان می‌باشند.

تبصره: تشخیص اجتهاد داوطلبان از طریق آزمون کتبی و شفاهی، پیش از انتخابات، توسط فقهای شورای نگهبان، انجام می‌پذیرد.

ماده ۱۵ - فقهای شورای نگهبان، پس از بررسی‌های لازم در قبال داوطلبان، پاسخگو بوده و در صورت رد صلاحیت یا ابطال آراء فرد انتخاب‌شونده در صورت مطالبه، دلایل و مستندات رد صلاحیت یا ابطال آراء آن فرد را کتباً به وی ابلاغ خواهد کرد.

فصل پنجم - شرایط انتخاب کنندگان

ماده ۱۶ - انتخاب کنندگان باید دارای شرایط زیر باشند:

۱. تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

۲. داشتن هجده سال تمام.

ماده ۱۷ - سکونت، تولد و توطن در حوزه انتخابیه برای انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان

لازم نیست.

فصل ششم - قانون فعالیت های تبلیغاتی انتخاباتی شوندگان

ماده ۱۸ - تبلیغات انتخاباتی داوطلبان نمایندگی مجلس خبرگان رهبری، شانزده روز قبل از روز اخذ رأی آغاز و تا بیست و چهار ساعت قبل از اخذ رأی ادامه خواهد داشت.

ماده ۱۹ - انجام امور محل به نظم عمومی و معایر با حقوق دیگران از قبیل راه اندازی کاروانهای تبلیغاتی و بلندگوهای سیار در خارج از محیط سخنرانی از طرف داوطلبان انتخاباتی و حامیان آنان ممنوع است.

ماده ۲۰ - مسئولان عالی کشوری و منطقه‌ای نباید در فعالیت‌های تبلیغاتی له یا علیه نامزدها ورود کنند و یا از نامزدهای خاصی اعلام حمایت نمایند.

ماده ۲۱ - داوطلبان می‌توانند برای تبلیغ از امکانات رسانه‌ای صدا و سیما جمهوری اسلامی به ویژه شبکه‌های استانی، استفاده نموده و مسئولان این رسانه با رعایت بی‌طرفی، موظف به همکاری و ایجاد فرصت برابر برای تمام داوطلبان هستند.

ماده ۲۲ - هیچ کس حق ندارد آگهی تبلیغاتی داوطلبان انتخاباتی را که در محل‌های مجاز الصاق گردیده در زمان قانونی تبلیغات، پاره، معدوم و یا مخدوش نماید و عمل مرتکب، جرم محسوب می‌شود.

ماده ۲۳ - انجام هرگونه فعالیت تبلیغاتی از تاریخ اعلام رسمی اسامی برای داوطلبان نمایندگی مجلس خبرگان که جنبه رسمی و دولتی داشته باشد و نیز فعالیت کارمندان در ساعات اداری و استفاده از وسایل و امکانات وزارتخانه‌ها، ادارات، شرکت‌های دولتی، مؤسسات وابسته به دولت، شهرداری‌ها، شرکت‌ها و سازمان‌های وابسته به آنها و نهادها و مؤسساتی که به نحوی از بودجه عمومی استفاده می‌کنند و همچنین در اختیار گذاشتن وسایل و امکانات مزبور، ممنوع بوده و مرتکب، مجرم شناخته می‌شود.

تبصره ۱: مؤسسات عمومی غیر دولتی، مشمول این ماده می‌باشند.

تبصره ۲: رسانه‌هایی که از بودجه عمومی و امکانات دولتی استفاده می‌کنند، حق تبلیغ برای داوطلبان انتخاباتی را ندارند، مگر اینکه همه داوطلبان به صورت برابر استفاده نمایند.

ماده ۲۴ - اعضای هیأت‌های اجرایی و نظارت انتخابات، حق تبلیغ له یا علیه هیچ یک از داوطلبان انتخاباتی را نخواهند داشت.

ماده ۲۵ - هرگونه آگهی و آثار تبلیغاتی نامزدها باید قبل از شروع رأی‌گیری از محل شعبه اخذ رأی توسط مسئول شعبه امحاء گردد.

ماده ۲۶ - تشکیل ستاد تبلیغات انتخاباتی بدون اعلام نشانی محل ستاد و نام مسئول آن به فرمانداری یا بخشداری، ممنوع است.

ماده ۲۷ - هیچ رسانه‌ای حق ندارد آگهی یا مطلبی خلاف واقع علیه داوطلبان انتخاباتی دال بر انصراف گروه یا اشخاص مبینی از آنان، نشر نماید. عمل مزبور، جرم محسوب می‌شود.

ماده ۲۸ - در صورت انتشار مطلب خلاف واقع علیه داوطلبی از سوی رسانه‌ای، داوطلب حق دارد پاسخ خود را ظرف هجده ساعت پس از انتشار نشریه مزبور ارائه نموده و آن نشریه مکلف به چاپ فوری آن طبق قانون مطبوعات می‌باشد.

تصوره در صورتی که آن رسانه، منتشر نشود مسئول آن نشریه باید با هزینه خود پاسخ داوطلب را در اولین چاپ رسانه مشابه دیگری، نشر دهد.

ماده ۲۹ - هرگونه تخریب، تهدید، تطمیع، فریب و وعده‌های خارج از اختیارات قانونی و هرگونه اقدام مغایر امنیت ملی نظیر تفرقه قومی و مذهبی در تبلیغات انتخاباتی ممنوع است؛ متخلفان طبق مقررات مجازات خواهند شد.

ماده ۳۰ - اعلام منابع مالی و هزینه‌های انتخاباتی داوطلبان در صورت مطالبه شورای نگهبان به آن شورا، الزامی است.

فصل هفتم - شکایات و نحوه رسیدگی

ماده ۳۱ - هیأت‌های اجرایی مراکز حوزه‌های انتخابیه موظفند از تاریخ تشکیل هیأت اجرایی تا دو روز پس از اعلام نتیجه اخذ رأی انتخابات، شکایات واصله نامزدها و سایر افراد را بپذیرند و حداکثر ظرف هفت روز از تاریخ دریافت شکایات در جلسه مشترک هیأت‌های اجرایی و نظارت حوزه انتخابیه به آنها رسیدگی نمایند.

تبصره ۱: کسانی که از نحوه برگزاری انتخابات، شکایت داشته باشند، می‌توانند ظرف مدت هفت روز از تاریخ اخذ رأی، شکایت مستند خود را به دبیرخانه شورای نگهبان نیز تسلیم دارند.

تبصره ۲: شکایاتی قابل رسیدگی خواهند بود که مشخصات شاکی یا شاکیان شامل نام، نام خانوادگی، نام پدر، کد ملی، نشانی کامل، شماره تلفن (در صورت داشتن تلفن) و اصل امضای شاکی را داشته باشد.

تبصره ۳: در صورتی که شاکی بدون دلیل و مدرک، کسی را متهم نماید و عمل شاکی عنوان افتراء داشته باشد، قابل تعقیب و پیگیری است.

تبصره ۴: در مواردی که شکایت مربوط به افراد باشد مشخصات شاکی و متشاکی عنه و مورد شکایت، محرمانه خواهد بود و افشای آن ممنوع است.

ماده ۳۲ - شکایاتی که در جریان انتخابات به هیأت اجرایی، تسلیم می‌شود مانع ادامه کار انتخابات نمی‌باشد.

ماده ۳۳ - هیأت اجرایی، پس از بررسی شکایات و گزارش‌ها چنانچه تشخیص دهد که امور انتخابات در یک یا چند شعبه از جریان عادی خارج شده و صحیح انجام نگرفته است، با تأیید هیأت نظارت، انتخابات یک یا چند شعبه مزبور را در صورتی که در سرنوشت انتخابات مؤثر نباشد، باطل اعلام می‌نماید.

تبصره: چنانچه ابطال همه و یا قسمتی از آرای یک یا چند صندوق اخذ رأی در تغییر سرنوشت انتخابات مؤثر باشد، تصمیم با شورای نگهبان است.

ماده ۳۴ - هیچ یک از اعضای هیأت اجرایی، ناظرین شورای نگهبان و اعضای شعب ثبت نام و اخذ رأی، نباید در حوزه انتخابیه با داوطلبان انتخابات مجلس خبرگان خویشاوندی (پدر - مادر - فرزند - برادر و خواهر - همسر) داشته باشند.

ماده ۳۵ - قانون انتخابات مجلس خبرگان و آیین‌نامه‌های اجرایی آن، جهت اقدام از طرف شورای نگهبان به وزارت کشور ابلاغ می‌گردد.

این قانون در هفت فصل، ۳۵ ماده و ۲۳ تبصره در تاریخ ۱۶/۶/۱۴۰۱ پس از بررسی در

دهمین اجلاس رسمی مجلس خبرگان رهبری «دوره پنجم» به تصویب رسید.